

Технологія формування соціальної активності сільської молоді за назвою «Активіст», що реалізовується в Платонівській ЗОШ, розрахований на молодь 14 -18 років.

Головною його метою є підвищення соціальної активності молодих людей у сільській місцевості.

Завдання:

1. Створення креативного середовища для процесу підвищення соціальної активності сільської молоді;
2. Розвиток комунікативних здібностей сільської молоді;
3. Формування почуттів патріотизму, громадянської позиції, розуміння прав і свобод особистості;
4. Створення на базі освітнього закладу шкільного радіовузла

На підготовчому етапі нами була проведена вхідна діагностика, результати якої дозволили визначити рівень соціальної активності учнівської молоді МБОУ Платоновской ЗОШ. Анкетування «Виявлення рівня соціальної активності старшокласників», складене Сафронової М.С., показало, що учнівська молодь має середній рівень активності.

Крім того, в процесі вхідної діагностики застосовувався опитувальник К. Бруннера «Який ваш творчий потенціал», результат якого показали, що у хлопців цілком нормальний творчий потенціал. Вони володіють тими якостями, які дозволяють творити, але у них є проблеми, які гальмують процес творчості. У всякому разі, наявний творчий дозволить їм себе проявити, якщо вони самі цього забажають.

На основному етапі відбулося планування та проведення циклу заходів, спрямованих на підвищення соціальної активності сільської молоді.

Центральним заходом проекту стало створення шкільного радіовузла

під назвою «Шкільне Ехо», мета якого полягала в тому, щоб залучити молодь до школі подіям, сприяти активізації життєвої позиції учнів. Крім того, був налагоджений щотижневий випуск з новинами, подіями, що відбулися в шкільному житті на цьому тижні. Учні самі займаються складанням буклету (підбір інформації, подання її з використанням комп'ютерних технологій) і його розповсюдженням.

Спільно з учнями старших класів нами була створена група на сайті "ВКонтакте", зайшовши на яку можна так само побачити шкільні новини, фотозвіти подій, план розважальних заходів.

З метою розвитку комунікативних здібностей шкільної молоді нами було проведено тренінг на тему «Йому слово, а він - десять». Діти познайомилися з азами мовного етикету і словами з молодіжного сленгу і їх значенням.

Спортивне змагання «А на війні, як на війні» спрямоване на формування почуттів патріотизму, громадянської позиції, розуміння прав і свобод особистості.

Похід «Арженській перевал» мав на увазі прогулянку старшокласників до місця пам'ятника російського льотчика, який розбився в роки Великої Вітчизняної війни.

Однією із запланованих форм реалізації мого проекту був КВН. І мені вдалося задіяти молодь не тільки в стінах школи, але й взяти участь в обласному КВК, який відбувся 1 квітня в Будинку культури по вул. Набережній р Тамбов. Темою заходу був лозунг «Молодь за спорт» (зв'язок з олімпіадою). Хлопці гідно показали себе, активно грали, жартували, артистично виступали на обласній сцені, де в результаті зайняли призове місце.

Також хлопцям вдалося взяти участь у такій формі підвищення соціальної активності як молодіжний обмін. У стінах Інституту Зарубіжної філології ТГУ ім. Г.Р. Державіна проходило свято «Франкофонії» - свято французької мови, де зібралися викладачі французької мови, хлопці з різних шкіл, студенти. Хлопці взяли участь у концертній програмі французькою мовою, а після концерту спілкувалися з представниками інших національностей, задавали питання про життя, культуру, навчання, дозвіллі, проявляючи щире зацікавлення.

На заключному етапі була проведена вихідна діагностика, яка показала, що у 73% респондентів рівень соціальної активності значно підвищився, у 20% - середній, у 7 - залишився незмінним.

Також на заключному етапі проекту була проведена рефлексія нашої діяльності по підвищенню соціальної активності сільської молоді, внесені поправки і доповнення, а також намічений план подальшої роботи.

ПРИКЛАД 2.

Багатодітна віруюча сім'я, що має тринадцять дітей, останній з яких - ще немовля, проживає в трикімнатній квартирі, що вимагає ремонту. У родині виникла проблема зі старшим сином, який неодноразово був помічений в крадіжці, а також почав грубо поводитися в школі і непотрібно виражатися. Батько, який має середньо технічну освіту, працює на двох роботах, мати, яка закінчила тільки школу, займається будинком і дітьми. При першій спробі налагодження контакту сім'я категорично відмовилася від допомоги, сподіваючись на Бога і послану їм долю ...

1) Формулювання проблеми сім'ї. Проблема – крадіжка старшого сина, відмова сім'ї від допомоги.

Назва технології: “Технологія профілактики девіантної поведінки дитини з багатодітної сім’ї”.

Мета, завдання технології, що спрямована на вирішення проблеми.

Мета – профілактика девіантної поведінки дитини через налагодження взаємодії з батьками та організацію спільного дозвілля.

Завдання:

- Покращення статусу дитини у класі, підвищення успішності у навчанні;

- Налагодження спілкування між батьками та старшою дитиною;

- Підвищення пед..культури батьків.

- Організація змістовного дозвілля сім’ї

- Покращення житлово-побутових умов, матеріальна допомога.

-

2) Принципи реалізації технології: доступність; добровільність; гуманність; конфіденційність; профілактична спрямованість; безоплатність; партнерство; системність; гарантований захист прав людини / дитини, сім’ї; пріоритетність інтересів клієнтів, врахування їхньої думки.

– індивідуально-особистісний підхід до дитини (визначення права дитини бути самою собою, поважливе ставлення до неї, розробка індивідуальної програми допомоги з урахуванням особливостей ситуації, індивідуально-характерологічних рис дитини, допомога їй у формуванні позиції «Я сам», бажанні самому вирішувати свої проблеми);

– опора на позитивні сторони особистості (визначення позитивних якостей дитини, створення ситуації успіху, вміння знайти позитивне у поведінці дитини);

— конфіденційність (створення атмосфери довіри, додержання службової таємниці);

— командна робота різних фахівців у ході вирішення проблеми дитини (до роботи з дитиною можуть бути підключені, крім соціального педагога, психолог, лікар, адвокат, соціальний працівник, учитель, вихователь та ін.).

3) Суб’єкт та об’єкт. Соц. сітка семьи.

4) Зміст, форми та методи технології соціально-педагогічної діяльності.

4. До **соціально-економічних методів СР** належать всі існуючі засоби, за допомогою яких спеціалісти СР здійснюють вплив на матеріальні, моральні, сімейні, національні та інші соціальні інтереси і потреби клієнта

- Натуральна та грошова допомога;

- Моральне заохочення клієнта;

- Встановлення пільг;
 - Здійснення патронажу, соц. супроводу, допомоги в побутовому обслуговуванні.
1. **Педагогічні методи (різновид методів виховання):**

Методи формування свідомості – спрямовані на формування певних понять, оцінок, суджень, світогляду особистості:

- Переконання – спосіб впливу на раціональну сферу особистості за допомогою логічно аргументованої інформації з метою формування чи зміни поглядів, установ, оцінок в об'єкта впливу;
- Навіювання – спосіб впливу на особистість, що бере за основу некритичне сприймання інформації об'єктом впливу (спрямованість не на логіку та розум людини, а на емоції особистості);
- Приклад – метод виховання, що ґрунтується на свідомому відтворенні особистістю певних способів поведінки.

Методи організації діяльності – способи закріплення, формування позитивного досвіду поведінки, відносин, дій та вчинків:

- Доручення – метод організації соціально керованої діяльності. Типологія : управлінські та виконавські, постійні та тимчасові (змінні), індивідуальні та групові. Умови успішного застосування цього методу: наочність, гласність виконання доручення, забезпечення методичної підтримки в ході його виконання, урахування інтересів і соц. досвіду клієнта;
- Гра - профілактична, превентивна спрямованість, засіб організації змістовного дозвілля, запобігання асоціальної діяльності дітей та молоді. Класифікація ігор: за кількістю учасників (групові, масові), за напрямком виховних дій (музичні, танцювальні, інтелектуальні), за видами обладнання, що використовується (естафети, настільні, аукціонні), за ставленням до творчості (репродуктивні, конструктивні, новаторські).

Методи стимулювання діяльності – спрямовані на стимулювання особистості до покращення чи зміни своєї поведінки, розвитку мотивації на соціально схвалені способи та види діяльності:

- Методи позитивного підкріплення;
- Методи негативного підкріплення;
- Методи змагання.

Методи самовиховання – сприяють свідомій зміні людиною власної особистості відповідно до суспільних вимог та особистісного плану самовдосконалення:

- Методи самооцінки;
- Методи самоорганізації;
- Методи самоконтролю;
- Методи самокорекції.

Психологічні методи – застосовуються з метою діагностування особливостей індивіда та організації на основі здобутих результатів різних видів психотерапевтичної та психокорекційної роботи:

- Методи психодіагностики (Тестування інтелекту та здібностей; малюнкові проєктивні тести, особистісні опитувальники, соціометрія)
- Психотерапевтичні методи (Психодрама; Соціодрама; Ігрова терапія; психо-соціальна терапія; Сімейна психотерапія; поведінкова терапія);
- Психокорекційні методи (психогімнастика; Арттерапія; Казкотерапія)
- Психологічне консультування.

Соціологічні методи – використовуються з метою збору інформації щодо окремих суспільних проблем і визначення ставлення людей до них.

- Спостереження;
- Методи опитування (інтерв'ю, Анкетування; фокус-група)
- Методи аналізу документів (традиційний аналіз, контент-аналіз);
- Біографічний метод;
- Експертна оцінка.

Соціально-педагогічні методи :

- *Соціальна вулична робота* – покращення становища і здоров'я дітей і молоді шляхом привнесення і додавання до середовища, де вони змушені жити, того, в чому вони мають потребу.
- *Аналіз соціуму* – збір соціально-статистичних даних, за допомогою яких можна охарактеризувати життєву ситуацію населення в певному соці. середовищі.
- Метод “*рівний-рівному*”- спосіб надання та поширення достовірної інформації шляхом довірливого спілкування ровесників у межах організованої (акції, тренінги) та неформальної СР (спонтанне спілкування), яку проводять спеціально підготовлені підлітки та молоді люди.
- Метод *індивідуальної соціальної роботи*.
- Метод *групової соціальної роботи*.
- Метод *роботи в громаді* – взаємодія соціальних служб та соціального працівника з представниками різних соціальних груп на місцевому чи регіональному рівні.
- Метод *медіації* (метод розв'язання міжособистісних та між групових конфліктів).
- Метод *кейсів* – метод спрямований на вирішення проблеми з метою надання підтримки та створення ситуації, що спрямовує клієнта до розгляду ситуації й викликає бажання подолати життєві перешкоди.

Якщо метод виступає шляхом, способом досягнення мети і розв'язання завдання, то форма виступає способом організації змісту роботи, сполучення певних її функцій.

Класифікація форм соціальної роботи. На нашу думку, до найтиповіших класифікаційних ознак слід віднести наступні: за кількісним складом учасників (індивідуальні, групові, масові); за домінуючим засобом впливу на клієнта (словесні, практичні, наочні); за складністю побудови (прості, складні, комплексні); за часом проведення (довгочасні, короткочасні). Узагальнюючи визначення, наведені в низці літературних джерел, форму (організаційну форму) соціальної роботи можна розуміти як спосіб організації діяльності соціального працівника та клієнта соціальної роботи.

5) Етапи реалізації технології (розкрити зміст кожного етапу).

I. Діагностування проблеми. Діагностика дитячо-батьківських відносин (Варга, Столін «Батьківське ставлення»), стилю виховання, стосунки у сім'ї, функціонування сім'ї,

II. Пошук шляхів розв'язання проблеми. План.

III. Етап реалізації за допомогою відповідних методів та форм організації своєї діяльності.

IV. Етап оцінки і коригування діяльності)

6) Результат.

Моніторинг	Оцінка
Дає відповіді на питання, які починаються словом „ЩО?“ (що робиться, що зроблено, що за зміни відбулися, що повинно бути зроблено, що за труднощі виникають тощо)	Дає відповіді на питання, які починаються словом „НАСКІЛЬКИ“ (наскільки добре зроблено, наскільки значимі зміни, наскільки можливо подолати труднощі тощо)
Проводиться постійно в процесі реалізації проекту	Проводиться на ключових етапах реалізації проекту
Фіксується те, що відбувається в процесі реалізації проекту для порівняння існуючого стану справ з планом	Аналізуються причини досягнень /не досягнень запланованих результатів
Отримана інформація використовується для поліпшення/ змін роботи по проекту	Дає можливість оцінити ефективність проекту та сформулювати рекомендації для подальших проектів

Очікуваний результат: описати за якими ознаками можна побачити позитивну динаміку.